

EICELLEN INVRIEZEN EN BEWAREN

INHOUD

01	Eicellen invriezen en bewaren	4
02	Hoeveel eicellen?	4
03	Praktisch verloop	4
04	Resultaten	6
05	Informed consent	7
06	Bewaarperiode	7
07	Kostprijs	7
08	Gebruik van de eicellen	7

01 EICELLEN INVRIEZEN EN BEWAREN

Het invriezen van eicellen of vitrificatie is een procedure waarmee **rijpe eicellen onder zeer lage temperaturen worden opgeslagen voor toekomstig gebruik**. Dat kan nuttig zijn bij medisch begeleide voortplanting of bij medische problemen die invloed hebben op de vruchtbaarheid. In deze brochure lees je meer over wat invriezen precies inhoudt.

02 HOEVEEL EICELLEN?

Het exacte aantal eicellen dat kan worden ingevroren, hangt in de eerste plaats af van je **individuele eicelreserve (ovariële reserve)** en het resultaat van de hormonale stimulatie.

Je **leeftijd** daarentegen bepaalt vooral hoeveel eicellen er nodig zijn om voldoende kans te hebben op een toekomstige zwangerschap. Volgens onderzoek zijn de geschatte slaagkansen afhankelijk van de leeftijd op het moment van invriezen:

- ▲ **Vrouwen jonger dan 35 jaar:** Ongeveer 80-85% van de ingevroren eicellen overleeft het ontdooiproces, met een geschatte zwangerschapskans van 6-8% per eicel.
- ▲ **Vrouwen vanaf 36 jaar:** De zwangerschapskans daalt aanzienlijk.

Het exacte aantal eicellen kan niet op voorhand voorspeld worden. We kunnen wel een inschatting maken tijdens de stimulatie op basis van het aantal follikels. Hoeveel eicellen er gevonden worden, weten we pas zeker na de punctie.

03 PRAKTISCH VERLOOP

De behandeling bestaat uit drie stappen:

1. Stimulatie van de eierstokken
2. Eicelpunctie
3. Invriezen van rijpe eicellen

Stimulatie van de eierstokken

Om meerdere eicellen te laten rijpen, wordt het hormoon **FSH** toegediend via dagelijkse onderhuidse injecties. Dat hormoon stimuleert de eierstokken op een veilige en selectieve manier.

Je krijgt ook **onderdrukkende medicatie** (antagonist of progesteron) om te vermijden dat de follikels een spontane eisprong hebben voor de punctie. Deze medicatie werkt niet als contraceptie. Een eventuele spontane zwangerschap kan het risico op complicaties vergroten en moet je tijdens

de stimulatie te allen tijde vermijden. Gebruik tijdens de stimulatie altijd een condoom als je seks hebt. Als er niet tijdens de menstruatie gestart werd, doe dat dan ook in de cyclus vooraf.

Opvolging daarbij gebeurt met:

- ▲ Regelmatige echografie
- ▲ Bloedonderzoek

Zodra de follikels voldoende ontwikkeld zijn, wordt de laatste stap van de eicelrijping meestal geïnduceerd met een **GnRH-agonist** (bv. Gonapeptyl® of Decapeptyl®). In sommige gevallen wordt ook **hCG** (bv. Ovitrelle®) toegevoegd (een zogeheten **dual trigger**). De eicelpunctie volgt ongeveer **36 uur** na deze 'trigger'-injectie.

LET OP: Het is belangrijk dat je deze injectie op het afgesproken tijdstip toedient.

Eicelpunctie

Vorbereiding

Draag op de dag van eicelpunctie geen juwelen (niet toegestaan tijdens de ingreep) en geen parfum (dat kan de eikelkwaliteit beïnvloeden).

De punctie

De eicelpunctie, follikelaspiratie of pick-up is een kleine ingreep en gebeurt in het **dagziekenhuis** van de afdeling Reproductieve geneeskunde onder **bewuste sedatie**. Met een fijne naald worden, onder vaginale echografie, de follikels aangeprikt en het follikelvocht met de eicellen aangezogen.

Na de punctie blijf je enkele uren onder medisch toezicht. Daarna kan je onder begeleiding het ziekenhuis verlaten. Bij je ontslag krijg je het aantal gevonden eicellen te horen. Op dat moment weten we echter nog niet hoeveel van die eicellen rijp zijn en ook echt ingevroren kunnen worden. Dat resultaat krijg je de dag nadien per mail.

Mogelijke bijwerkingen

- ▲ Enkele dagen vaginaal bloedverlies.
- ▲ **Ovarieel hyperstimulatiesyndroom (OHSS):** Deze zeldzame maar potentieel ernstige complicatie kan optreden wanneer hCG of Ovitrelle® deel uitmaakt van de trigger (dual trigger). Bij een uitsluitend GnRH-agonist trigger is het risico op OHSS vrijwel nihil. Bij OHSS reageren de eierstokken overmatig, wat kan leiden tot vochtophoping in de buik en andere klachten.

- ▲ **Ovariële torsie:** Dit is ook een zeldzame complicatie waarbij de eierstok rond haar as draait en zo de bloedtoevoer blokkeert. Zonder snelle behandeling kan dit leiden tot permanente schade aan de eierstok.
- ▲ **Abdominale bloeding:** Het voornaamste symptoom daarbij is hevige buikpijn die niet verbetert met pijnstilling.
- ▲ Klein risico op een infectie.

Koorts, plotse buikpijn, sterk opgezwollen buik, kortademigheid of misselijkheid na de punctie? Neem dan meteen contact op met een arts of de afdeling op 09 332 09 72.

Invriezen van rijpe eicellen

De rijpe eicellen worden ingevroren en bewaard in het labo van de afdeling Reproductieve geneeskunde.

04 RESULTATEN

Eicellen zijn, door hun grootte en de aanwezigheid van een spoelfiguur, zeer moeilijk in te vriezen. Maar recente ontwikkelingen tonen aan dat vitrificatie van rijpe eicellen kan leiden tot zeer goede overlevingskansen zonder noemenswaardig vitaliteitsverlies.

Tijdens het proces dat we gebruiken is er bovendien geen kristalvorming. De vriesoplossing verglaast volledig, wat zorgt voor minder schade aan de eicel bij het opwarmen.

Hoewel vitrificatie een effectieve methode is, biedt het echter geen garantie op een succesvolle zwangerschap. We kunnen het exacte aantal eicellen dat na ontdooiing tot een succesvolle zwangerschap leidt ook niet vooraf bepalen. Dat mag je dan ook niet zien als een reden om de zwangerschapswens uit te stellen.

05 INFORMED CONSENT

Het is essentieel dat je goed begrijpt wat vitrificatie betekent. Daarom is het ondertekenen van een toestemmingsformulier vereist voor je de behandeling ondergaat. Je geeft er ook je keuze aan voor wat er met de eicellen moet gebeuren na afloop van de bewaartermijn.

06 BEWAARPERIODE

De wettelijke bewaartermijn is **tien jaar**, te tellen vanaf de datum waarop de eicellen worden ingevroren.

- ▶ Voordat de wettelijke bewaartermijn van 10 jaar verstreken is, kan je via een **aangetekend schrijven** de vraag stellen om de bewaartijd eventueel te verlengen.
- ▶ Zonder verlenging kan het ingevroren materiaal **vernietigd** worden of **gebruikt** worden voor wetenschappelijk onderzoek, zoals aangegeven in je informed consent. Je kan die keuze op elk moment **herroepen**.
- ▶ Kies je voor verlenging, dan moet je die aanvraag motiveren. De voorwaarden worden geregeld door de wet van 6 juli 2007.
- ▶ Je kan op ieder moment de **bewaring beëindigen** door een aangetekend schrijven te sturen naar het secretariaat van de afdeling Reproductieve geneeskunde.

07 KOSTPRIJS

Voor de **exacte kostprijs** verwijzen we naar de geldige prijslijst van de afdeling Reproductieve geneeskunde. Deze prijslijst vind je op de afdeling of op www.uzgent.be/reproductieve-geneeskunde.

Bij verdere financiële vragen kan de **sociale dienst** van de afdeling worden ingeschakeld.

08 GEBRUIK VAN DE EICELLEN

Als je meer informatie wil over het eventuele gebruik van je eicellen in de toekomst, kan je contact opnemen met de afdeling Reproductieve geneeskunde.

Bijkomende informatie vind je in de brochure 'Medisch begeleide voortplanting (IVF)'. Die kan je krijgen op de afdeling of downloaden via de website www.uzgent.be/folders-en-documenten-reproductieve-geneeskunde.

Reproductieve geneeskunde

Ingang 50, route 710

E arg@uzgent.be

www.uzgent.be/reproductieve-geneeskunde

Deze brochure werd enkel ontwikkeld voor gebruik binnen het UZ Gent. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het UZ Gent.

Universitair Ziekenhuis Gent

C. Heymanslaan 10 | B 9000 Gent

T +32 (0)9 332 21 11 | E info@uzgent.be

www.uzgent.be